

Kaikki kuvaa EDU -koulutuksen kuvausharjoituksia

Elokuva, johon harjoitus liittyy: *Elokuvan perusasia nro 1: Kuva ei kerro, se näyttää*

Näytä ja kerro

Tehtävässä harjoitellaan tietoista havainnointia kameralla. Näkevätkö muut sen, mitä ajattelin?

1. Kukin lapsi valitsee päiväkodin alueelta paikan tai kävelyreitit, josta voi havaita paljon erilaisia pieniä tapahtumia. Tehtävänä on kuvata yhdellä minuutin mittaisella otoksella mahdollisimman monta eri tapahtumaa ja samalla selostaa ne videolle ääneen. Kamera käy koko ajan!
  - Havainnot voivat olla hyvin yksinkertaisia, esimerkiksi: ”lintu lentää taivaalla”, ”ulkona tuulee” tai ”opettaja räplää kännykkää”. Olennaista on, että jokaisessa havainnossa on verbi eli kerrotaan, mitä tapahtuu. Olla-verbiä kannattaa yrittää välttää, koska siihen harvoin liittyy näkyvää toimintaa.
  - Tehtävän suorittamiseen on hyvä antaa täsmällinen aika. 5 minuuttia riittää hyvin.
2. Kun videot on kuvattu, ne näytetään työparille suoraan laitteen ruudulta. Ensin videot katsotaan ilman ääntä. Katsojan tehtävänä on selostaa katsoessaan reaaliajassa, mitä kuvassa tapahtuu. Toisella katsomiskerralla kuunnellaan alkuperäinen ääni ja vertaillaan selostuksia.

Harjoituksen tavoite: Kirjoittaminen ja puhuminen ei ole mahdollista ilman ajattelua. Kuvaaminen on. Kun painat kameras nappia, kamera alkaa tallentaa edessä aukevaa näkymää riippumatta siitä, mitä ajattelet. Tämän harjoituksen tarkoitus on tehdä kuvaaja tietoiseksi kuvaamisen edellyttämästä havaitsemisesta ja ajattelusta.

On mahdollista ja jopa todennäköistä, että katselutilanteessa kuvaaja kokee epäonnistuneensa. Toinen ei näekään kuvassa niitä havaintoja, joita kuvaaja oli tarkoittanut. Tämä on tärkeä oivallus ja vasta alku oppimiselle. Miten kuvaan niin, että havaintoni ja ajatukseni välittyy? Miten saan ohjattua katsojan huomion oikeaan asiaan? Seuraavaksi askeleeksi sopii hyvin Lumière-harjoitus.

Harjoituksen tarkoituksena ei ole redusoida elokuvallisia havaintoja lauseiksi. Kieli on tuttu apuväline, jolla oppilaan ajattelu otetaan mukaan kuvaustilanteeseen.

Vinkki: Harjoituksessa huomataan, että puheen onnistunut äänittäminen ei ole aina helppoa. Ympäristön taustahäly, puheen äänenvoimakkuus ja puhujan etäisyys kamerasta vaikuttavat siihen, miten katsoja saa äänestä selvää. Kun suurempi ryhmä katsoo videoita samaan aikaan, myös katsomistilan mahdollinen häly hankaloittaa kuuntelemista. Tätä ei pidä käsittää harjoituksen toteuttamista haittaavana ongelmana vaan olosuhteena, jossa lapsi oppii uusia taitoja. Äänittämiseen ei tarvita välttämättä parempaa tekniikkaa, kun puhuja ottaa olosuhteet huomioon. Paras vinkki on se, että puhuja on kuvaustilanteessa mahdollisimman lähellä kuvauslaitetta. Kuuntelutilanteessa voi tarvittaessa hyödyntää yksinkertaisia kuulokkeita, jos päiväkodissa sellaiset on.